

72

CIMELIA

0 292

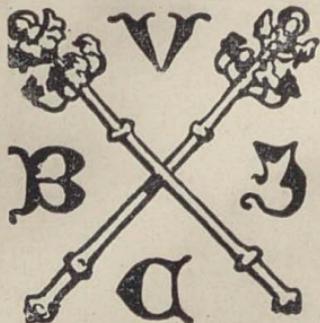
0 293

0 294

0 295

Kat. 24

III. 11 May. D.D. Petrus Barrius
de Bloemendaal

292 - 295

CIMELIA

IOANNIS
GREGORII
MACRI SZEPSII
DE VERA GLORIA
LIBELLVS.

In promotione Baccalaureorum pu-
blicè ab ipso Autore in Illustrissima
Academia Cracouensi, Anno Domini
Millesimo Quingentesimo
Sexagesimo secundo,
recitatus.

ODE SAPPHICA.

Gloriam virtus parit, & gubernat:
Gloria at Pulchrum sequitur, Bonumq;
Est Deus Pulchrumq; Bonumq; summum, &
Gloria, solus.
Gloria in cœlis Deus est perennis;
Gloria in Mente est Patris ast imago:
Gloria in terris Sophia est bonorum, &
Inclita virtus.

C R A C O V I A E.
Lazarus Andree imprimebat.

Cim. 294

PRAECLARO ET
NOBILI DOMINO ANDREÆ
SCHADKOVIO, SALINARVM
CRACOVIENSIVM NO-
TARIO:
STUDIOSORVM FAVTO-
RI OPTIMO:

Ioan: Gregorius Macer Szepsius.

H E R M E S ille Trismegistus, ANDrea Nobilissime, qui primus inter Philosophos, à Physicis & Mathematicis disciplinis, ad Diuinorum contemplationē se transferens, primus de maiestate Dei, Spirituū ordine, Diuina in animas ac mentes inspiratione ac influxu disputatione, ideoq; pri-
mus antiquæ Theologie autor est appellatus: ut breuibus, quid Gloria, & unde petēda, atq; etiam quomodo comparanda eſset, mortalibus propone-
ret: in hec verba in Dialogo cui titulus est Sermo sacer, inquit: GLORIA omnium DEVS: Diuinū, Diuina natura Pulchrum sanè & breue dictum, utinam omnibus gloria amantibus pateret. Proculdubio vidit Diuinus Hermes multos gloriam querere, inuenire paucos: vel quia nō debitē querunt, vel

difficultate deterriti in medio cursu subsistunt. Quare quo ijs viam aliquam præmonstraret, qui quandā animi inclinationē ad gloriā haberent: quid sit gloria, rbi inueniatur, & quomodo comparetur: breuissimē cōprehendit. GLORIA itaq; omnium rerum in toto Vniuerso, tam Intelligētia rum, quam Hominis, rerumq; ad usum humanum conditarū, DEVS ipse est, immensa Pulchritudi-
nis, mīmē Luminis, immensa Bonitatis autor, &
opifex: imò ipse immensa Pulchritudo, ipse immē-
sum Lumen, & ipse immensa Bonitas est, ipseq; im-
mensa GLORIA est. Quandoquidē tam ampla Bo-
nitas est, quam existentia rerū omnium tū corporalium, tum etiam incorporalium sensibilium, &
intelligibilium: unde, Bonum est ipse DEVS, ipse
Gloria, qui Bonum & Gloria, non secundum ho-
norationem, sed ipsa sui natura super essentiā, est.

Quisquis itaq; Gloriā appetit, in Diuinis eam
querat, id est, in Diuinitate, quæ est essētia DEI,
DEus enim ipse etiam super essentiam. Per parti-
cipationem namq; Diuinitatis & essētiae Dei, Di-
plures sunt tum inter Spiritus & Demonas, tum
inter Homines: per ipsam vero super essētia Uni-
onem, DEVS unicus est. Unde nullus eorum, qui im-

A ij mortales

mortales cuncti Dij, nomine Dei honorantur, tam
bonus esse potest, quam DEVS natus. bonus autem
per participationē bonitatis DEI fit, & Deus ho-
noratione Boni dicitur, in qua iam Gloriam ade-
ptus est. Ad hanc verò non peruenit quisq; nisi
seipsum cognoscat, portionem scilicet Mētū, quæ
DEVS est, eſe. Quoniam omniū pater Deus, ex quo
Homo natus est, ex Vita & Luce constat: quare
qui seipsum cognoscit ex vita & luce compositū,
is ad vitam rursus, Lucemq; transcedet, ut in De-
um transeat, quod solis ijs, qui per participationē
Diuinitatis, boni, pij, puri, religiosi, iustiq; sunt, co-
ceditur. Hi namq; ritā sensibiliē, & desideria pra-
ue voluptatis fugientes, vitam vivunt contēpla-
tiuam: quare & corpus eorum materiale altera-
tur, & species ipsius sensibiliū, delitescit quasi in-
sensibiliū, & morū ociosus habitus dimittitur, &
sensus corporei ad animā & mentē refluent, Ira
& Concupiscentia exterminatur, Ratio & mens,
per harmoniā Mūdi Cœlestis recurrit ad supra.
¶ Ibi igitur primæ quidē Zonæ, Lunarij orbū gu-
bernatori harmoniæ, augmēti diminutionisq; red-
dit officium. Secundæ, machinationem malorum,
ociosumq; dolorum. Tertiæ, Ocioſam concupiscentiæ
deceptionem. Quartæ, Imperiosam atq; inexplebi-
lem ambitionem.

8
et audacia temeritatem. Sextæ, occasiones diuiti-
arum prauas & ociosas. Septimæ Zonæ, Saturni q; h
orbis gubernatori, mēdaciūm infitum. Tunc itaq;
Animus harmoniæ cœlestis mundi motiones exu-
tus, ad optatam naturam ritæ lucisq; reuertitur,
vīm propriam habēs: vnaq; cum illis, qui ibi sunt,
Spiritibus, Patrem laudat DEum omnium: Tan-
demq; in Potestatum numerum se conferunt, effe-
cti q; Potestates DEO fruuntur. Atq; hoc est Sum-
mum Bonum, & vera Gloria omnium, quibus co-
gnoscendi sors competit, Diuinitatē consequi, De-
umq; fieri, quod Hermes Diuinā naturam dixit.
Huiusmodi verae Glorie descriptionem, quan-
tum potui, hoc carmine, Nobilissime Andrea, imi-
tatus sum: quod postquā ego publica voce in hac
amplissima Regni Poloniæ Academia, declamas-
sem, & amicis flagitatibus, in publicum adere co-
stituisse: priusq; sub prælum darem, doctissimo
Philosopho & Medico, Anthonio Schnebergero,
P Tigurino, legendum obtuli. Is vbi diligentius
perlegisset, protinus, plurima de tua integritate,
Virtutibusq;, quibus ad veram Gloriā semper co-
tendis, referens, ut tibi dedicarē, me adhortatus
est: cui tanto etiam libentius parui, quanto plu-
A ij ra humani

ra humanitatis, ac benevolentia tue in liberalium disciplinarum Studiosos, Encomia ex Georgio Molitore, viro optimo, cum quadam iucunditate perciperem: quantoq; maiori desiderio; me in notitiam, & amicitiam viri, vere Glorie studiosi, peruenire optarem. Quare, ut tua fert humanitas, exiguum hoc ignoti Amici musculum, non ingratæ fortassis matræ, & qui boniç consules: & te sponte tua currentem, ad veram Gloriam magis etiam in- citabis.

Vale.

Datum Cra
conie Anno Domini
M. D. LX. II. pri-
die Calend: Iunias.

IOANNIS
GREGORII MACRI
SZEPSII,
DE VERÆ GLORIA LI-
BELLVS.

Illustri Iuuenum Phœbo dilecta corona,
Gloria num penitus quævis spernenda putetur
Magnanimo, fortissimè viro, vel fortè sequenda
Interdum fuerit, liceatq; ambire decenter
Et famam, & laudes: presenti carmine tandem
Quærere constitui. Vos ô Sanctissima Diuina
Numiæ, quos Cythareq; iuuat, et carmiæ laudū,
Quiq; coli sacris optatis ritibus aras
Æternum restras: quærenti, numine dextro
Aspirate mihi, iustasq; in carmina vires
Sufficite. Huc Clio Musarum maxima, clarum
Tollere cui fas est vera cum laude cacumen,
Dirigito gressus, felix rege carbasa nostra:
Tuq; adeo primum, quem circum Gloria semper
Vera nitet radijs Phœbum exuperatibus omnē.
Adsis Sancte DEVS, tu solus Gloria nanc;
Vera es, tu vero lustra mihi lumine mentem,

Impetus

Impetus ut veri consurgat carminis acer.
Vos quoq; doctrina celebres, atq; arte Magistri
Ingenua clari, & Musis dilecta Iuuentus,
In mea pacatos, oro, date carmina vultus.
Nil adeo est homini propriu, q; querere iustis
Laudibus eterno victoram tempore famam:
Nec minus est homini propriu, q; querere falsis
Laudibus exiguo morituram tempore famam:
Quod magis ut rideas, animi fac lumina pande.
Mens humana, Dei sanctissima portio summi,
Ut perhibent Vates coelesti numine Diuum
Afflati, similis semper cupit esse Parenti
Supremo, se se mouens rimatur ubiq;
Omnia, quis monstrat Diuina ab origine natam,
Aethereus homini se missam ab sedibus esse.
Ipsa suis igitur pennis feliciter rsa
Transuolat immensi sublimia culmina cœli,
Spirituumq; sacro laudantum carmine Patrem,
Concilio se se miscet, sanctumq; videndo,
Laudandoq; DEum, fit & ipsa simillima sancto,
Cunctaq; sancta cupit fieri, facere, atq; tenere,
Laudariq; hominum sanctorum laudibus equis,
Ut laudata canat Patri plenissima laudum
Carmina supremo, se se accommodet illi.
At si corporeis Mens est de pressa maligne
Sordibus

Sordibus, imma petens in tartara corruit atra,
Umbrarumq; feras formas, & dedecus haurit
Horrendum, & summo sic fit contraria Patri,
Degenerans multis à sancto erroribus ipso.
Hæc est quam nullis pulcherrima gloria tangit
Laudibus: At si forte petit quandoq;, cupitue
Laudari, falso venatur nomine laudem.
Huius sunt animæ, quotquot vesana libido
Falsarum laudum tumido facit ore superbos.
Quiq; parum si forte boni fecere, vel extra
Consilium, aut casu, nimium super æthera tollunt
Grandis repis verbis, reboantq; immania dicta,
Contemnunt alios, plura, & maiora frequenter
Qui bona constantis faciunt conamine ritæ:
His merito dictum est Epicuri λάθε βιωσαء.
Pulchrius est latuisse, malis quam querere laude
Artibus, & ritio Pulchrum pretendere turpi.
Non hæc est animo gratissima gloria sancto.
Ille etenim summum spectando lumine Patrem
Diuino, pulchroq; DEO pulcherrima suavi
Carmina Spiritibus cum sanctis mente canendo,
Supra terrenos pulcher consurgit honores,
Contemnitq; aure vulgaris turgida vela.
Quippe DEO similis, vera vult laude perennem
Ad seros famam producere posse nepotes.

B

Hinc

Hinc animo surgit rerum contemptus earum,
Quæ fluxæ modico mansurum tempore nomen
Conciliant, vel quæ possint seducere mentem
Æ Patris ætherei aspectu, cœcisq; tenebris
Mergere: quæne etiam poenas & vincla meretur.
Contrà ubi Diuinum quicquam cognoscit inesse,
Huc rapitur totis subito, velut incita nauis;
Viribus, ut quicquid Diuinum repperit, illud
Omne sibi acquirat, proprium reddatq;. Beatum
Scilicet hoc nacto se perspicit esse suamq;
Hanc laudem, nullo morituram temporis æuo,
Agnoscit, quod habet Diuino in munere partem.
Nec veram mentis tu laudem hanc esse putaris,
In qua non aliqua est Diuini portio Pulchri.
LAVS siquidē vera, est pulchrarū ppria rerū.
Atq; ipsum Pulchrū Deus est: hūc ppter habetur
Pulchrū, quicqd habet non falsò nomia Pulchri.
Ipsum quippe Bonum, Pulchrū præcepta Platōis
Esse docent: ipsumq; Bonum, Deus ipse, perennis
Fons, & origo boni, est: à quo bona cuncta per öne
Naturā manant, qui quicquid in æthere summo,
Vel maris immensi cœco facit equore, terræ
Visceribusq; tegit, bona sunt: vertuntur eodem
Et Deus, & Pulchrū, atq; Bonū: Diuinaq; cuncta
Sunt bona, sunt etiā pulchra: et Mens ipsa su. pni

Pars

Pars est quādoqdē Pulcri, Bona sit quoq; oportet.
At veluti Phœbus nunq; sine lumine claro
Esse potest, ignemq; calor comitatur ubiq;:
Sic bona si quæ sunt, pulchrū comitatur, at ipsū
Pulchrum laus sequitur, post laudē gloria fame.
Humanam idcirco delectat gloria Mensem,
Gloria, quam Pulchrū atq; Bonū peperere, Deoq;
Finitimam fecere Boni rationeq; Pulchri.

GLORIA nil igitur, nisi laudis verus honesta
Dicitur effectus, ceu splendor Apollini ortus.
LAUS verò est hominum, Diuino lumine mentis
Omnia qui cernunt, sermo: quo pulchra fatentur
Et Diuina virum quenqua reperisse, & habere:
Qui, q; habet Diuina, bona, et pulchra, iude pbatur
Esse Deo similis, ipsi pulchroq; bonoq;
Cui similem fore se mens humana appetit: vna
Hæc siquidem vera est felicius gloria mentis,
Si quando Diuinum aliquod, pulchrumq; bonuq;
Consequitur, similisq; Deo, Pulchroq; Bonoq;
Redditur, & meritam posseso numine laudem
Accipit. Hæc etenim se concomitat ur ubiq;.

Nunc quibus in rebus Diuinū querere pulchrit
Est opus, expediam, quò constent singula vero
Ordine, propositam petat & mea cimbula ripa.

Maxima pars hominū decepta Cupidine cœco,
B y Quæ tellus

Quæ tellus imū procreat preiosa metalla
Visceribus, sumum esse bonū arbitratur, et amens
Diuitijs alios præcellere quoq;libet optat.
Scilicet hanc stulti censem̄ vitam esse beatam,
Auro, atq; argento laquearia celsa nitere,
Mille domi terra defossas condere cistas
Expletas auro, gemmisq; è Gange petitis:
Extremaue Asia cōductis mercib; omnem
Diffluere in mundum, cœcumq; requirere Plutū.
O miseri, vere miseri, quīs talia cura,
Quiq; ita decepti, non cernit; unde petenda
Gloria sit constans, nullo interitura sub aeo.
Non opibus famam quisit; tollere ad astrā
Victuram fas est, perit una gloria fame,
Diuitiæq; tibi quæ illam peperere, fugaces.
Diuitiæ, fumo similes, nebulæq; volanti,
Alta petunt semper, repletq; cupidine pectus
Immensa: at summum cum iam tenuisse putares,
Vnde excreuerunt, rursus labuntur eodem.
Quiq; sibi felix poterat prius esse videri,
Hunc faciūt lapse miserū, lachrymūq; madetem.
Crœsus vt impositus flāmæ est, miserabile clamās
Solonem, miserum plus Iro se esse fatetur:
Diuitiæ, instabilis fortunæ munus auarum,
Reddere felicem falso, miserumq; putantur,

Non etenim

Non etenim quia possideas nongenta talenti
Millia de fuluo radiantis splendidus auro,
Idcirco felix meritò fuerisq; beatus.
Dives eris, quia diuitias opulentus habebis:
Interea ast cœcum, velut æquore tetra vorago,
Pectus auaritia feruebit, amore nefando,
Contemptuq; Dei, rixis, ira, atq; furore,
Contemptu socij, et cognati sanguinis, et sic
Impius, iniustus, mendax, deceptor, iniqua
Omnia miscet; diuina humanaq; lance:
Iustitiam vendes auro, peccata remittes,
Splendentesq; dabis titulos, mercabilis auro
Totus es, et Midæ similis, similiq; rudenti.
Hecne tibi famam poterunt afferre perennem?
Qualis ab his ritij surgit tibi gloria laudis?
O si conficias quantum miser inuia queras
Avia, quamq; erres longè à ratione, bonoq;
Iudicio, forsitan citius resipiscere posses:
Quodq; in diuitijs Diuinum clauditur, æquis
Id spectans oculis, cuperes Diuinus haberi,
Quam diues, multò magis: Hinc tibi gloria vera
Surgeret, hinc claro pulsares vertice Olympum.
Nam Deus eternus, bonus, immensusq; potensq;;
Æternum, immensumq; bonum diffundit: inersq;
Ne sua torpescens immensa potentia dici

B ij posseit,

Possit, agit semper bona: sed ne quando bonorum
Copia deficiat, semper rult posse, potestq.
Sufficit ergo sibi semper, funditq; per Orbem
Immensum, sine fine bonum quodcunq; suasq;
Diuitias tribuit, ditissimus ipse bonorum.
Hic hominē sibi cōsimilem quia reddere curat,
Et rult posse hominē bona semper qualibet apte
Efficere, & latè toto diffundere mundo:
Nam quodcunq; bonū, quantò diffusius ipsum est
Ulterius, tanto perfectius esse probatur:
Ergo materiam fecit preciosa metalla
Vnde potens reddatur homo diffundere largè
Diuitias miseris, & dura sorte peremptis.
His verò miseris veluti loca propria fecit,
Diducantur opes in qua & benefacta potentum.
At nunc, proh Superi, quis diues talia pensat?
Quis curat similis benefacto euadere vobis?
Non cernunt miseri Diuinum amittere sese
Id, quod Diuitijs semper voluistis inesse.
Materiam seruant, odio est sed terminus, ad quē
Materia affectat ferri, ut relevaret egenos.
Nemo dispensat, quas sumpsit cœlitus, auri
Diuitias: O Mnes festinant condere terra,
Quas effudit opes tellus: aut abligurire.
Quidam luxus habet: Contemptus pauper ubiq; est
Vos igitur.

Vos igitur, quibus est opibus proferre cupido
Laudes, & famam spacio extender in orbe,
In miseris conferte bona: & splendescite largi.
Pars alia est hominum, brutorū more voluptas
Quam scelerata iuuat, cuiq; hæc est gloria summa,
Si riuant, olim ceu vixit Sardanapalus:
Nullaq; cura boni, iusti, iniusti, fatiget
Pectora, famineas nedum attingentia mentes.
Non has delitias homini Deus ille Deorum
Proposuit, coeli summo qui vertice ritam
Tranquillam ducens, tranquillam ducere ritam
Vult hominē. At quidnā trāquilli sedē voluptas
Continet? Immodicis affectibus omnia turbat,
Hinc amor, inde odiū conferto milite pugnat:
Horrida castra locat Metus et spes, Zelus et ira,
Nunc Rabies tumidis furit immanissima buccis,
Tristes nūc lachrymas facies miserabilis haurit.
O pulchrā certè ritā, en quām grata voluptas,
Quot stultas hominū turbas demittit ad orcum?
Delitijs laudem vobis qui queritis ullam,
Vos in delitijs Diuinum agnoscite Pulchrum,
Vnde potest tantum laus recto surgere iure.
Atqui delitijs Diuūm procul undiq; tactus
Sensa fugant, puriç; animi virtutibus hærent.
Has tibi tu forma, quō Mens, Ratio, atq; voluntas,
Iudicium

Iudicium, & varijs phantasia mixta figuris,
Concordent in idem, fiatq; Harmonia iusta.
Hæc sola est Superis gratissima nanq; voluptas.
Hæc contemplari, necnon quandoq; tenere
Laus homini vera est, Diuinæq; emula laudis:
Namq; ita terrenus, cœlestia gaudia sumit
Intellectus, ouans tranquilla per ocia mentis:
Ac velut æterna in patria, iam lumine cernens
Abstracto à sensu Dominum, coniungitur illi.
Dij Superi, quam dulcè sapit coniunctio vestri?
Quam paucis hominum sensu sine nota voluptas?
Quam multos perdit cum sensu mixta voluptas?
Robore corporeo pars est contenta, putatq;
Laudari dignum, fucrit si corpore vasto,
Viribus immensis, magnum quibus equet Atlata:
Cor licet imbellis habeat sub pectori motus,
Degeneresq; animos, sensus, moresq; scelestos.
Hi quoq; Diuinum non posunt cernere Pulchrū,
Sed procul errantes, fragiles in corpore vires
Nominis eterni sperant adducere laudem.
At qui corporeis laudes è viribus optas,
Aspice Diuinum Robur, quo cuncta tuetur,
Et regit, excelsi, mundum, dominator Olympi.
Atq; ut centimanes disiecit in igne Gygantes
Etherio, contra qui prælia seu mouebant,

Viribus

Viribus iniçerent dum vastu Pelion Oſæ.
Aut veluti sanctæ crudeles dissipat hostes
Relligionis, iter qui clari ad culmina cœli
Obſtruere, & populis pugnant occidere iustis.
Sic tu, si Patriæ, si pure Relligionis
Surgentēs cernis metuendis viribus hostes,
Progredere, & pugnans aras defende focosq;.
Sic tibi perpetua venient cum laude tropheas:
Sic simius fueris, Romano aut Coclite maior,
Maior est illo uno, qui cunctans restituit rem
Romanam, vires compescens Principis Aphri.
Nunq; cœlesti descendit robur ab aula
Clarius, ac Patriæ cum defensoribus equis
Numine Diuino belli pater arma ministrat:
Aut cum pro sanctis tutandis ritibus, atq;
Pro templis Diuīm, contra impia pectora surgit
Bellipotens Mauors, & perfida concutit arma.
At quos vindictæ succedit flamma scelestæ,
Aut magni rapit imperiosa superbia Regni,
Aut quos regnandi tenet ambitiosa libido,
Sint quamvis bello fortes, & Marte superbi,
Sintue etiam terræ domitores, atq; potentes
Imperio domini: non hinc tamen ulla sequetur
Gloria, Diuinum cuius sit fons & origo.
O quibus est robur generosi pectoris ingens,

C Soluite

Solute vos sedis affectibus, ira, furor
Vindicta inustæ, regnig superba cupidus,
Nō dacet has vires: animi hæc sunt signa scelesti.
Vilescent vires rbi virtus exultat alma.
Cæsus Auentini fur montis, robore vasto,
Vulcanus patris fumanti strenuus igne,
Terror erat populis, labor Alcidic paratus:
Nec tū hic laudē, quā rettulit Hercules, aufere.
Vſſadeò famam vires augere perennem
Non possunt, quin dedecori quandoq ministrane.
Quid vos, iactantes formam, facietis, amoena m?
Anūc dabit rugis facies obnoxia laudem
Vſſuram longo fugitiui temporis æuo?
QID perit, et, facili casu violabile, floret,
Nulla potest illinc acquiri gloria constans.
Laudarunt Helenæ mirandam carmine formans
Scriptores Graij, nimium fugitiua sequentes:
Sed meretrix, totū que sanguine miscuit æquor,
Indigna est veri memorari carmine ratis.
Cæcilia stulta furit, si formæ percita raptio
Dilla decem totos crudelia sustinet annos.
Et si bella pudor mouit, vindictaue culpe,
Stultitie pœnas merito luit eruta Troia.
Gloria si, formæ, tibi firma, valore, paranda est,
Affice Diuinum, formæ quod gratia claudit,

Idq para:

Idq para: Ut veluti corpus speciosa figura
Exornat, virtus animum sic inclita, sancto
Ornatu decorat, similem reddatq Tonantis
Ingenio, qui fons virtutum amplissimus, it'sum
Pulchrum diffundit per partes quaslibet orbis.
Inspectanda tibi mentis specularia pure
Sunt, adq; ætheream cœli referenda figuram,
Hinc DEus, æterni pulchri pulcherrimus autor,
Noscendus, totisq imitandus viribus, ut sis
Illi consimilis Pulchro. Hæc est gloria forme
Quandoquidē pulchra, quā nulla peremerit atas.
Forma, velut rosei flos ornatisimus agri,
Mane nitet, medio flaccescit Sole repente,
Inde cadit, puluisq putris rilescit, humusq
Efficitur. Formæ sic transit gloria rana
Atqui Mens ipsi virtutibus addita Pulchro
Si quid forte mali vitij cœlestia motu
Sidera suggesteret, procul id procul vñq repellit,
Affectusq domans Diuinum querit rbiq
Pulchrum, sicq Deo similis sine fine nitescit.
Vos quoq; qui magnis famam celebrare studetis
Imperijs, animi splendoreq magna volentis,
Que non communi sunt ascribenda popello:
Affectus cordis vobis ante omnia cura.
Ab nimium sapitis terrena condita fæce,

C y magna;

Magnaque^r dum vobis animo proponitis alto,
Parua nimis, paruo mansuraque queritis aeuo.
Si tantum est animis regnandi dira cupido,
Vt solū pulchrum dominari posse putetis,
Et splendore leui peritum quærere nomen:
Quid queso vobis dicemus stultius? an quod
Ex te laudari, per te immortale manere
Debet, quod sine te nullo fulgescit honore,
Hinc tibi perpetua speranda est gloria laudis?
Erratis miseri: Diuinum querite mixtum
Imperijs, illincque eternum sumite nomen.
Hoc vero vobis quo^r possit notius esse,
Imperium summi sic vos perpendite Regis.
Iustitia iustus Deus omnem temperat orbem.
Omnis est equus, nec perfida munera curat.
Diuitijs splendens et dura sorte vilesca
Nil variant illic: equum Ius omnibus ipse,
Imperiumque suo simili moderamine Reges
Exigit a vobis: Leges, Iurisque statuta
Inviolata petit, se per vos ruliq^s referri:
Affectus reprimi vestros, et corda superba
Tantò plus illi vos soli subdere, quanto
Altius humanis vobis concessit habere
Culmen in imperijs. Huc vos virtutibus auctos
Conferre, et laudem regni referetis habenis.

Feruor

Feruor inexpletus regni si vestra fatigat
Pectora, iustitiam qui vos perrumpere firmam
Sollicitat, falsè sequitur vos gloria laudis.
Hannibal exemplum fuerit, quē immēsa cupido
Regnandi, in Latium crudelia compulit arma
Sumere, quemque etiam cum tristi gloria morte
Deseruit. Tantum potuit scelerata tyrannis.
Verum qui proauos, et clari sanguinis ortus
Iactatis miseri, famam vos posse putantes
Istinc eternam, firmamque tenere: perinde
Erratis, veluti siquem vestra libido
Exstimulat famis, hic alijs mandentibus, ipsum
Sesaturum sperret fore: sed ieunia nunquam
Inficiens alios, nisi se cibet ipse, leuabit.
Vos spectatores patriæ virtutis, honesti
Sanguinis egregium splendorem sumere vobis
Qui cupitus, toto nomenque extendere mundo,
Sanguinis autores vitorum labo pudenda
Eheu, polluitu, temeraria gloria vestra est
Quidlibet audendi, spernendi fasque nefasque,
Spennendi quo suis vel eodem sanguine natos,
Vel simili, vel maiori, vel sape minori.
Que fera barbaries haec est? quis cultus honestis
Sic decet humanum temni genus? an quia forte
Dives es, idcirco miseros contempnere debes?

c ij Vel quia

*V*el quia præclaris ortus maioribus, ergo
*P*lebeium spernes quamvis virtutibus amplum?
*N*on hæc conciliant generis rictura paterni
*N*omina: quin potius magna esset gloria vobis
*V*irtutis verae cultores, quolibet ortos
*S*N*e tamē hanc gentis summa laudē esse putato:
*H*ic quoq; Diuinum Pulchrum scrutabimur acrī
*I*udicio, lucemq; tibi monstrabimus amplam.
*I*lle opifex mundi quem virtus optima semper
*S*ola iuuat, propriam sibi fecit imaginē habere
*H*umanum genus, ut semper Diuina parentis
*L*umina spectaret, semper se nosceret esse
*D*iuinam speciem, et pulchrum sequeretur auitū.
*H*oc genus hoc iactet, generis cui gloria cordi est,
*I*am quibus infracta est Virtutū castra volūtas
*S*ancta sequi, et famam factis extēdere pulchri:
*A*spiciunt proprius Diuinum rebus in ipsis,
*E*t totis animi perquirunt viribus illud.
*H*os non facta manet constanti gloria laude,
*N*omē at immenso celebrandū semper honore
*C*onferet, & titulos etiam post fata perennes.
O sacra virtutis, nullum peritura sub ævum,
*G*loria: quam paucis hominum, vestigia ferre
*A*d te firma, datum est, paucis tua jemita nota:*

Multā

*M*ulti degenerant pro veris falsa sequentes.
*N*anq; parens paucis tua nescitur inclita virtus,
*Q*ua Regina, poli ad conuexa palatia tendens,
*A*ltius externis rebus se tollit, & illinc
*D*espectans homines, magna in sua regna venire
*V*oce iubet: maior sed pars parere recusat,
*A*spiciens vastos colles, durosq; labores,
*P*er quos Virtutis speciosa palatia Diuæ
*S*candere concessit summi Louis æqua voluntas.
*A*t quorum melior sedit sententia menti,
*O*mnia contemnunt fallacis gaudia mundi,
*E*t duris sese exercere laboribus instant,
*A*ffectusq; domant carnis, pompaq; superba
*D*espiciunt, & quæ strictissima semita dicit,
*I*ngridiuntur iter virtutis pectore forti.
*N*ec mora, nec requies magno datur illa labori,
*D*onec in optata diuina palatia leti
*R*eginæ veniant, fructus referantq; laborum
*Q*uesitos dubia per mille pericula vita.
*T*unc Regina suos blandis complexa lacertis
*F*iliolos, laudum confert insignia cuiq;
*Æ*terno rictura die splendore perenni.
*I*nterea mentes natorum sedula mater
*A*rtibus instructas diuinis, abdita quæuis
*N*aturæ, quarum possint cognoscere ductu:

Ad Sophie.

Ad Sophiam dicit, Diuina scientia circum
Quā manet, & placidus crinito vertice Phœbus.
Nunc quibus est cordi doctrinæ gloria magna
Adueniant, discantq; citi, num Scire beatum
Efficiat: laudemq; ferat per secula firmam.
Heu quam multiplici mens est caligine prorsus
Obruta, quātus habet mortales error vbiq;
Heu quam falsus amor doctrinæ pectora versat
Inscia, quam paucis est nota scientia vera.
Dij precor his animum tenebris educite, ne me
Ne precor abripiens obducta Scientia fuso
Perdat in aeternum, Patrium lumenq; videre
Non sinat, & therecius & me deppellat ab oris,
Sancta vbi Spirituum versatur turba, Deumq;
Agnoscens, verè scit, quicquid scire decorum est.
O miserum mortale genus, cui ludere cantu,
Aut cythara, aut pedibus saltus effingere molles,
Maiori in precio est, quā dogmata scire sophorū.
Si famam lusu queris, ludēris vbiq;
Quid vos Grāmatici vestris cum partibus octo?
Quarum lis semper suspenso in iudice pendet,
Iamq; adeo incerta est, rerum vocabula pura
Ut rix vix maneant: Confusio, Barbariesq;
Vos contra surgit, violentaq; concitat arma,
At vos pugnaces perplexa voce Sophistæ,

Quis

Quis Sortes currit, Sortes non currit: & album
Possibile est nigrum fieri: Contingit honestum
Esse voluptatem: Sartem ridere necesse est.
Arguti nimium, nunq; hac confertis ad ysum,
Pugnatis verbis, & res amittitis ipsas.
Vos Oratores, quibus est elegancia cure,
Quid facitis? miseras aures qua lege tenetis?
Commata diuiditis, sermonis membra secatis,
Dissectoq; datis membro numerosq;, pedesq;
O quam difficilis, quam docta sciētia vestra est:
Quam constans ad vos redditura est gloria facti.
Qui numeros mutos, vel qui cantare sonantes
Discitis, & laudem famæ speratis: in Odas
Vos conferte Deum, Diuos celebrate, grauesq;
Heroas iusto laudatos dicite cantu.
Sed quid mensuris, spacijs, gnomonibus, horis,
Atq; astrolabio, venit huc Geometra refertus?
Inde putat laudem sese fortasse perennem
Nancisci? poteris: si cœlos lumine mentis
Transeat, & Summū metiatur mente Parētem.
Vane sunt etenim, studio quas discimus artes
Ingenti, iustas nec possunt addere laudes
Nominis aeterni: nisi sit sapientia summi
Mixta Louis: nisi sit fucata scientia longe.
Quid vos Astronomi? motus qua lege notati?
D Vmbrarum

Vmbrarū ratio quid habet cum corpore Solis?
Quò motus cœli tam clara scientia si non
Effectus verè venturos scire potestis?
Forfītan in vobis non clare lumina Phœbi
Perlucēt, Phœbi, cui fas est scire futura.
Aut aliter currunt peruerso tramite cœli
Sidera, nosq; aliter mota tellure mouemur?
Proh Superi, quāta medicus cū mole mouetur?
Quām grauis est? vultu quā magna scientia rerū
Haret in elato? sed quid miserabilis æger
Clamitat? an morbum nescit depellere tristem
Garrulus hic Doctor, tam lata fronte superbus?
O vos mēdici Medici, quò vestra receſſit
Lex, Medicus quam vos Couseruare iubebat?
Vos luxu ventris nimio torpetis iniqui,
Libros non legitis, dormitus nocte dieq;
Nomen Doctoris solum satis eſſe putatis,
Nec miseris affertis opem medicamine morbis.
Non Natura parens medicos vos arte creauit,
Ast indocta malo mentis Iactantia fastu.
Quid Clysteria vos pingui cum iure per aluum
Mittitis muersam, quorum non cernitur yſus?
Tot Syrups, haustus, vñcturas, cumq; veneno
Mercurij Stibium, miseris ceu tormina mortis
Ægris præbetis, donec descendat ad Orcum

Spiritus

Spiritus expulsus diri medicaminis yſu.
Vos quoq; Iuristæ iustum diuenditis auro,
Perplexas legum voces, actusq; mouetis
Mille modis cautos, nec egentum cura fatigat
Pectora vestra: Avro venales, viuitis auro.
Ecce Poëtellarum grex furiosior, inflat
Magniloquas buccas, numerat digitoq; reflexo
Indicis articulos, Epigrammata disticha secum
Murmurat attonitus, rugosa fronte seuerus.
Hunc modo tu turbare caue, furit, eminus esto.
Disticha perpetuum nomē duo nanq; merentur:
Scabri sint quamvis versus, pleniq; indore,
Situe etiam sensus nullus, modo syllaba constet
Carminis, aut etiam si syllaba ſep̄e labatur,
Illo ſi fuerit comprehenſum carmine, Phœbi
Nomen, vel Musæ, vel Diuæ: carminis illi
Materies fuerit quamvis incongrua Diuæ.
Verū, Diua nouæ forſan permota decore
Materie, grandi fuerit mage blanda Poetæ.
O vos artifex miseri, respicite quæſo:
Aut sanctas artes vera pietate colatis,
Aut pēitus pēitus procul hic pcul ite pfanī.
No hic no modus hic quæredæ eſt laudis hōfestus
Quin pudor inde redit, nomen cū corpore buſtū
Intrat, & eterna tegitur caligine noctis.

D j Atſt

*At si doctrinæ fuerit mens æmula veræ,
Virtutisq; sacra penetralia celsa subibit,
Continuo hanc Virtus Diuino amplexa nitore,
Supra naturam, cœliq; volubile culmen,
Tollere conatur: sanctusq; immittere turbis
Spirituum, puro Intellectu ubi cernere possit
Primum virtutum fontem, Pulchriq; parentem,
Autoremq; boni Dominum, quem gloria semper
Sancta colit: non humanis celebrata camenæ,
Sed quam carminibus pangunt sine fine canentes
Angelice turma, Seraphim, Cherubiq;, Throiq;.*

*Huc ubi mens virtute potens peruererit, oem
Despicit humanis cantatam laudibus almæ
Gloriolam famæ, quæ scilicet rmbra tenebris
Obscurata iacet, superum si gloria vera
Spectetur: per se Bona qua celebrante relucent:
Quaq; ipsum Pulchru laudes sibi sufficit æquas.*

*Hec igitur vera est cœlestis gloria Regis.
Huic similem, quantum conceditur, expedit ipsa
Mens humana: cupitq; eterna laude nigere
In sese, aspectuq; frui, vitaq; Deorum.*

*Hanc licet, & fas est laudem perquirere sumo
Conatu solam: sed quæ sub imagine Pulchri
Clauditur istius, non est spernenda putanda: ast
Hæc primum sequitor, post alta ad sidera surge.*

Nam

*NAM leuis est animi Pulchra cōtēnere laude:
QVÆ fructus veræ Virtutis, sola perennis
PVllulat, & foetus omnem producit in æuum.*

*Huc properent auro dites, vanamq; repellant
Mendacis famæ laudem: LArgiq; nitescant.*

*Istas delicias, quibus in se gaudet in æuum
Mæs Diuina, paræt, quib. est adamata voluptas.
Huc veniant Fortes, Compti, Regesq; potentis
Imperi domini. VIRTUibus ardua sanctis
Semita perducit, SOPHIÆ præente sequentū
Mentes, in summi Pulcherrima tecta Tonantis,*

*VERA ubi cōtinuo celebratur GLORIÆ catus.
Qui caret his ducibus, nunq; laudabile nomen
Accipiet, nunq; poterit Diuinus haberis.*

NAM regit affectus Virtus: Sapientia mente.

*Nos homines miseri, donec mortale tenemus
Corpus in his terris, morbis dubiamq; fouemus
In medijs vitam, quanto discrimine ritæ
Tendimus ad famæ peritura monilia fluxæ.
Quam nimis huic dediti mundo, cœlestia regna
Negligimus prorsus, vel vix inquirimus: ipsam
Quinetiam Mortem, per quam sublimia cœli
Culmina confedit factis anima optima sanctis,
Odimus, & veluti poenam aspernamur amaram.
Ostulti, & cœca miseri caligine mersi,*

D ij Qui

Qui fugitus mortem, brutis peiora tenetis
Pectora, nec mentem quicq; rationis habentem.
Seruatis, rigidi, duri, vacuiq; cerebri.
Bruta suam mortem natura qualibet ipsa
Cognoscunt, notamq; petunt, ubi terminus horæ
Aduenit: hec vita medio ut de corpore proficit
Cautius, antra petunt: sunt illis antra sepulchras.
Aut duros scopulos, aut inuia culmina montis.
Cygnus avis Phœbi nitidissima, gloria cygnus
Viuaci natum cingentum tempora lauro,
Phœbeo postq; monitu cognouit adesse
Horam, qua nitido de corpore spiritus insons
Aereas habitura domos, repetatur, ad amnes
Dulce canens, anima Phœbo commendat, & ipsa
Sponte sua exspirans, suaui cum voce relinquit.
Nos mortem fugimus, quæ vita sola beatæ
Principium nobis aperit, veramq; perennis
Famæ cœlitibus cum sanctis cernere laudem
Sola facit, purumq; pijs recludit Olympum.
Stulti, qui mortem fugiunt, cum corpore credunt
Interitiram animam, nec quid post fata bonorurum
Ultima posse putant cœlo supereſſe beato.
At si conficerent, illic quam Gloria celo
Conficienda throno sedeat, quam luce coruscä
Splendeat, & totum sese diffundat in orbem:

Optarent.

Optarent misero se mitti corpore ad astra,
Optarent mortem, mortem vel sponte vocantes,
Optarent animam grossæ de carcere molis
Ante Dei citius faciem pertingere posse,
Cuius ab aspectu profertur gloria vera.
Sed quia non debet quiq; contemnere vitæ
Cursum, quem firmo statuit Pater ille Deorum
Fine hominum generi: dum terris vita maneret,
Virtutis sanctæ, & Sophie pia munera Diuæ
Quereret: ex luxum fugeret, vitamq; scelestam.
Nuc quibus extollâ iuuenes, quo carmine laude
Nomina restra: quibus Virtus, Sapientiaq; alma
Tempus ad hoc vitæ est quæsita laboribus aquis,
Iamq; adeo multis ambagibus obruta quondam
Semita, nunc vobis patescet. ITE potenti
Pectore, Virtutemq; ducem, Sophiamq; sequentes
Tecta Patris summi rera cum laude subite.
At vos dilecti Phœbo, Studioſa Iuuentus,
Hos, coram iuuenes quos cernitis alta petisse,
Exemplum vobis proponite, vosq; labori
Aptate, & sacre Virtutis pectora iussis
Imbuite, & Sophiam pura perquirite mœte.
Sic nomen vobis aeterna laude perenne
Surget, & aeternum vobiscum Gloria viuet.

FINIS.

L

Non vidi, videns non videre, non vidi
et viderem non vidi sambucus. Photo. 1. pag.
14. 74.

Euanthes longis rarae stipposa et punica in
sambucus

